Gemeente Amsterdam Oost

Evaluatie zomerrecreatie Borneokade

Startdatum	19 juni 2026
Einddatum	Oktober 2026
Opdrachtgevers	5.1, 2, e (Gebiedsmanager IB-OHG), Jan-Bert Vroege (Bestuurder SDO)
Opdrachtnemers	5.1, 2, e (onderzoekers SDO)

Introductie
Op 29 april 2026 heeft de Raad van State (RvS) geoordeeld dat het huidige recreatieve gebruik van het water bij de steiger aan de Borneokade niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan. De uitspraak gaat in op te nemen maatregelen tegen overlast, en heeft (indirect) ook effect op over de inrichting van de locatie en het gebruik. De huidige inrichting (zoals de ballenlijn, de zwemtrappen) stimuleert volgens de RvS recreatief gebruik op een manier die niet past binnen het huidige bestemmingsplan, waarin is opgenomen dat gebruik van het water bij steiger alleen is toegestaan voor extensief recreatief medegebruik.

De RvS heeft niet geoordeeld dat zwemmen verboden is. De uitspraak gaat over de intensiteit van het recreatieve gebruik van het water en de vraag hoe de gemeente ervoor zorgt dat dit gebruik past binnen de huidige bestemming De gemeente is daarom verplicht maatregelen te nemen die erop gericht zijn om toe te werken naar een situatie waarin gewoond kan worden zonder overlast en waarbij het water gebruikt wordt op een manier dat past bij het bestemmingsplan.

Aanvullend vond er op 4 juni 2026 een kort geding plaats in de Rechtbank van Amsterdam. Het onderwerp van deze zitting was een bezwaar tegen het door de gemeente aan zichzelf verleende uitstel van passende maatregelen rondom het water door de gemeente, zoals opgedragen door de Raad van State in de uitspraak van 29 april 2026. Tijdens deze zitting is op initiatief van de verzoekers een compromis gesloten tussen hen en de gemeente. De komende periode wordt gebruikt om ervaring op te doen met de tijdelijke afspraken en om duidelijkheid te krijgen over de vervolgstappen.

Concreet zijn de volgende tijdelijke maatregelen genomen om overlast te verminderen:
- Aanpassing van de steiger; deze is ingekort om het aantal gebruikers van de steigers terug te dringen
- Aanpassing van de ballenlijn; deze is verplaatst zodat alleen (een deel van) de woonboten afgeschermd zijn en het minder uitnodigend is om er te gaan zwemmen
- Plaatsing van extra leefregelborden. De leefregelborden moeten bezoekers wijzen op gewenst gedrag: Er mag geen geluidsoverlast worden veroorzaakt, zeker niet tussen 22.00-7.00. Deze worden binnenkort geplaatst.
- Extra toezicht en handhaving

Daarnaast worden de volgende acties ondernomen:

- De gemeente blijft actief op zoek naar een alternatieve ligplaats voor de woonboot Feja
- Er vindt wekelijks een terugkoppeling plaats over de voortgang van die zoektocht
- Er zijn korte lijnen afgesproken tussen betrokken partijen en handhaving
- Er wordt een BOPA procedure opgestart om het huidige gebruik te legaliseren

Aanleiding voor deze evaluatie
Bij het kort geding hebben beide partijen afgesproken dat er na 6 weken (na 12 juni) wordt geëvalueerd hoe de situatie zich heeft ontwikkeld.
Concreet is in de zitting van 4 juni 2026 afgesproken:

Proefperiode van zes weken
Vanaf het moment dat de steigerdelen verwijderd zijn begint een proefperiode van zes weken waarin de steigerdelen verwijderd moeten blijven. Na deze zes weken vindt er een evaluatie plaats met (onder meer) verzoekers en hun gemachtigde, (een) vertegenwoordiger(s) van de directie Vergunningen, Toezicht en Handhaving en een vertegenwoordiger van het gebiedsteam. In deze evaluatie wordt met elkaar besproken wat het effect is van het weghalen van de steigerdelen in de proefperiode. In dit gesprek kunnen eventueel nieuwe afspraken gemaakt worden over liet verwijderd houden van de steigerdelen of over andere zaken.

In de (eerdere) uitspraak van de Raad van State is geen definitie, noch objectief meetinstrument, opgenomen waarmee exact kan worden vastgesteld wanneer sprake is van extensieve of intensieve recreatie. De Rechtspraak geeft zelf ook aan dat dit een ingewikkeld vraagstuk is. Daarom is gekozen voor een evaluatiemethodiek waarbij zoveel mogelijk perspectieven, meldingen en waarnemingen/ constateringen rondom recreatie aan de Borneokade in beeld worden gebracht, en deze in samenhang worden onderzocht. De bewoners van de Feja en de monitorgroep die door bewoners van Borneo-eiland is samengesteld (onder voorbehoud; eerste afspraak op 22 juni) zal ook actief betrokken worden bij deze evaluatie.

Hoofdvraag
Wat is de impact van de genomen maatregelen op overlast van zomerrecreatie op de steiger aan de
Borneokade?

Subvragen
1. In hoeverre ervaren bewoners overlast van zomerrecreatie, en is dit veranderd sinds er in mei en juni 2026 maatregelen zijn getroffen?
2. Hoe ernstig vinden omwonenden overlast als gevolg van gebruik van de steiger?
3. Hoe ervaren professionals de impact van de genomen maatregelen op de intensiviteit van het gebruik?
4. Welke suggesties hebben omwonenden om overlast rondom de steiger tegen te gaan?

Methodiek

Bovenstaande subvragen zullen op gestructureerde wijze gemonitord worden zodat tijdens de zomerperiode (juni-september 2025) goed zicht gehouden wordt op de impact van bovengenoemde maatregelen. Hiervoor worden diverse kwantitatieve en kwalitatieve bronnen en onderzoeksmethoden gebruikt. De selectie van indicatoren en bronnen is erop gericht om perspectieven en ervaringen van zoveel mogelijk verschillende betrokkenen (stakeholders) in kaart te brengen:

- Bewoners
- THOR en VTH
- Politie / wijkagent
- Gemeente Amsterdam, stadsdeel Oost (gebiedsteam)

De volgende methoden van dataverzameling worden gebruikt:

- Meldingen en gesprek met bewoners van de Feja
- Observaties en ervaringen van bewoners Borneokade (monitorgroep bewoners)
- Analyse van meldingen door bewoners en professionals
    - SIG-meldingen: overlastmeldingen door bewoners, en professionals
    - THOR-meldingen: overlastmeldingen en observaties van professionals (handhaving)
    - VTH-meldingen: overlastmeldingen van bewoners en observaties van professionals (VTH)
    - Politie-registraties: meldingen en observaties van politieregistraties
- Enquête onder de bewoners van Borneo-eiland
- Observaties professionals (politie, straatcoaches jongerenwerk,THOR, VTH, Gebiedsmakelaar)

In overleg met bewoners Feja en/ of de monitorgroep die vanuit bewoners is samengesteld kunnen andere methoden en/of indicatoren worden toegevoegd.

Meetmomenten en rapportage

	'nulmeting' 1 Mei - 12 juni '26	**Periode 1** (met maatregelen) 12 juni – 24 juli 2026	**Periode 2** 24 juli -4 sept 2026
Analyse meldingen SIG, THOR, VTH, politie *	X	X	X
Bewoners Enquête **		X	
Observaties professionals		X	X
Duiding & validatie met bewoners en gebiedsteam		X	X

* Aangezien meldingen seizoensgebonden zijn, zullen deze vergeleken worden met dezelfde periode in het voorgaande jaar

** Indien mogelijk zullen de resultaten van deze enquête vergeleken worden met een vergelijkbaar onderzoek over Zomerrecreatie dat in 2020 is uitgevoerd onder bewoners van de Borneokade

In bijlage 1 *(nog nader uit te werken) zal* een gedetailleerd overzicht opgenomen van de indicatoren en bronnen per subvraag.

Planning

Acties	Verantwoordelijk	Periode 1	Periode 2
Opstellen onderzoeksopzet	Onderzoekers	22 juni	nvt
Afstemming intern en extern	Gebiedsteam & onderzoekers	22-25 juni	nvt
Vaststellen onderzoeksopzet	Gebiedsmanager & Bestuurder	23 juni	nvt
Deskresearch -Analyse meldingen (nulmeting) -Opstellen enquête	Onderzoekers	22-25 juni	nvt
Reactieperiode enquête	Bewoners / onderzoekers	24 juli -7 aug	4 – 18 sept
Verzamelen observaties professionals	Onderzoekers & professionals	24 juli -7 aug	4 – 18 sept
Data analyse	Onderzoekers	3-14 aug	14-25 sept
Concept rapportage	Onderzoekers	18 aug	29 sept
Validatie en duiding bevindingen met bewoners (bewoners Feja en monitor groep en) en gebiedsteam	Onderzoekers / bewoners / gebiedsteam	20 aug?	1 okt
Opleveren definitieve rapportage	Onderzoekers	25 aug	6 okt
Bespreking rapportage in staf	Gebiedsmanager & bestuur	31 aug	12 okt
Externe communicatie	Gebiedsteam	1 – 15 sept	16 – 30 okt